Overgemaakt aan de H. Procedinate (2)

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 2e februari 1961 door de Minister van Landbouw verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit tot regeling van leergangen in de landbouw-, tuinbouw- en landbouwhuishoudkunde, heeft de 10e maart 1961 het volgend advies gegeven :

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de l'Agriculture, le 2 février 1961,d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal réglant l'organisation de cours d'agriculture, d'horticulture et d'économie domestique rurale, a donné le 10 mars 1961 l'avis suivant :

ALGEMENE OPMERKING.

Het ontwerp van koninklijk besluit heeft tot voorwerp de inrichting en de subsidiëring van het "naschools" landbouw, tuinbouw en landbouw-huishoudonderwijs te regelen.

In tegenstelling met het koninklijk besluit van 30 juni 1933 dat wordt opgeheven, wordt in het ontwerp geen bepaling gegeven van het vervolgonderwijs.

Het onderwijs dat door het ontwerp wordt geregeld, is niet langer enkel toegankelijk voor hen "die 14 jaar oud zijn en hun lagere studiën voltrokken hebben". Daarom is de benaming "naschools" voor dit onderwijs niet dienend en gebruike men de terminologie van het technisch onderwijs, namelijk "landbouwonderwijs met beperkt leerplan". Dezelfde opmerking geldt voor de benaming "gewestelijke school". Het ontwerp maakt geen onderscheid meer tussen de tijdelijke en gewestelijke scholen en anderzijds de "naschoolse" afdelingen, en tenslotte de landbouw-normaalcursussen. Het ontwerp kent nog enkel gewestelijke scholen en landbouw-normaalcursussen. Het begrip gewestelijke school, dat tegenover de naschoolse afdelingen staat, heeft hier zijn oorspronkelijke betekenis verloren.

De gewestelijke school is niet langer toegankelijk voor de leerlingen die reeds de lessen van een "naschoolse" afdeling gevolgd hebben.

.../...

De term "gewestelijke school" is daarenboven misleidend. Hij wordt derhalve, in de hierna voorgestelde teksten,vervangen door "leergangen in de landbouwkunde".

BIJZONDERE OPMERKINGEN.

Een opschrift ontbreekt aan het ontwerp. Voorgesteld wordt :

"Koninklijk besluit tot regeling van leergangen in de landbouw-, tuinbouw- en landbouwhuishoudkunde".

Het ontwerp ontleent zijn rechtsgrond aan de artikelen 1 en 2 van de wet van 15 november 1919. Deze artikelen zijn door de wet van 29 juli 1953 gewijzigd.

Het eerste lid van de inleiding stelle men als volgt :

"Gelet op de wet van 15 november 1919 tot wijziging van de wet van 4 april 1890 op het landbouwonderwijs, inzonderheid op de artikelen 1 en 2, gewijzigd bij de wet van 29 juli 1953;".

De verwijzing naar het koninklijk besluit van 10 augustus 1951,dat alleen een interne bevoegdheidsafbakening bevat, kan best vervallen.

Het koninklijk besluit van 28 augustus 1953, dat bij artikel 28 wordt opgeheven, moet eveneens wegvallen.

.../...

De considerans kan zonder bezwaar ook weggelaten worden.

Het doel van de landbouwleergangen wordt omschreven in de artikelen 1, 4 en 12, eerste lid. Het ware aangewezen, de omschrijving van dit doel in een enkel artikel op te nemen. Anderzijds richt dit onderwijs zich niet uitsluitend tot de personen die lager onderwijs genoten hebben. Voor de artikelen 1, 4 en 12, eerste lid, wordt de volgende lezing voorgesteld :

"Artikel 1.-

Het landbouwonderwijs met beperkt leerplan heeft tot doel leergangen in te richten met het oog op :

1° de technische en bedrijfseconomische vorming in de landbouwkunde, de tuinbouwkunde en de landbouwhuishoudkunde;

2° de vorming van leraars voor het geven van landbouwleergangen".

Artikel 2, tweede lid, beperkt zich tot het aanwijzen van de personen die bevoegd zijn het Rijkslandbouwonderwijs in te richten, terwijl de artikelen 5 en 16 deze personen in het bijzonder aanwijzen, hetgeen dit tweede lid overbodig maakt.

Hetzelfde geldt voor het vierde lid, vermits artikel 6 de bepaling van dit lid overneemt, onder toevoeging van een aantal bijzonderheden.

.../...

Rekening houdend met deze opmerkingen, kan artikel 2 tot volgende bepaling worden beperkt :

"Artikel 2.-

De landbouwleergangen worden ingericht door de Staat, de provincies, de gemeenten of door het particulier initiatief".

Voor leergangen die soms maar dertig lesuren omvatten, is de benaming instelling of school weinig passend, te meer daar het ontwerp deze term niet voor de normaalleergangen gebruikt.

Artikel 3 kan als volgt worden gesteld :

"Artikel 3.-

Het programma der leergangen in de landbouw omvat landbouwkunde, tuinbouwkunde of landbouwhuishoudkunde.

Normaalleergangen worden gegeven in de landbouwkunde, tuinbouwkunde en landbouwhuishoudkunde".

Zoals reeds hierboven is opgemerkt, beantwoordt de term "gewestelijke scholen", gebruikt als opschrift voor de eerste afdeling van hoofdstuk I, niet meer aan de werkelijkheid. Beter ware het, de uitdrukking "leergangen in de landbouw" te gebruiken.

Met de redaktie voorgesteld voor artikel 1 wordt artikel 4 van het ontwerp overbodig.

.../...

Ingevolge de voorgaande opmerking betreffende de gewestelijke scholen kan artikel 5 van het ontwerp, dat artikel 4 wordt, best als volgt beginnen :

"Artikel 4.-

Rijkslandbouwleergangen worden ingericht ... ".

Een betere lezing van artikel 6 van het ontwerp,dat artikel 5 wordt, ware :

"Artikel 5.-

De provincies, de gemeenten en de private personen die toelagen wensen te bekomen voor een landbouwleergang, dienen bij de Minister van Landbouw hun aanvraag in,uiterlijk één maand vóór de opening van de leergang.

Bij de aanvraag ... (zoals in het ontwerp, met dien verstande dat men leest "met vermelding van de leraar ..." en "het aantal leerlingen die normaal de leergang zullen volgen")...

De Minister van Landbouw beslist over de toekenning der toelagen ".

De voorwaarden die aan de lesgevers worden gesteld, worden niet alleen in artikel 7 van het ontwerp aangegeven, maar ook in artikel 20. Beide artikelen vullen trouwens elkander aan.

Volgens de bevoegde ambtenaar is de opsomming van de vereiste diploma's en getuigschriften niet volledig en zou de Minister over een appreciatierecht moeten

.../...

beschikken om niet-voorziene gevallen op te lossen. De bijzondere voorwaarde die in artikel 8 aan de onderwijzer wordt gesteld, zou best in artikel 7 onder een afzonderlijke paragraaf worden opgenomen zodat een enkel artikel alle bepalingen betreffende de lesgevers bevat.

Artikel 7 van het ontwerp, dat artikel 6 wordt, ware derhalve best als volgt gesteld :

"Artikel 6.-

§ 1. De leraars in de landbouw- en tuinbouwkunde moeten houder zijn van een diploma van doctor, licentiaat, ingenieur, apotheker, technisch ingenieur, architect, graduaat in de landbouwwetenschappen, geaggregeerde van het lager secundair onderwijs, van een diploma van technisch onderwijs A2A, van een getuigschrift van normaalleergangen in de landbouwkunde, tuinbouwkunde of landbouwhuishoudkunde, of van een door de Minister van Landbouw aanvaard diploma.

De leraressen in de landbouwhuishoudkunde moeten houder zijn van een diploma van doctor, licentiaat, ingenieur, apotheker, geaggregeerde van het lager secundair onderwijs, landbouwregentes, van een getuigschrift van normaalleergangen in de landbouwhuishoudkunde, of van een door de Minister van Landbouw aanvaard diploma.

§ 2. Praktische lessen, waarvan het aantal uren hoogstens 1/10 van het totaal der lesuren per leergang mag omvatten, mogen door geschoolde arbeiders worden gegeven.

.../...

§ 3. De lesgever die onderwijzer is, mag in totaal voor een of meer leergangen niet meer dan honderd lesuren per schooljaar geven".

Al is het de Staat niet verboden leergangen in te richten voor zes leerlingen, toch is het hem, op grond van artikel 2 van de wet van 15 november 1919, niet toegelaten leergangen met een schoolbevolking van minder dan vijftien leerlingen te subsidiëren "behalve in gerechtvaardigde buitengewone gevallen". Artikel 10 is derhalve wettelijk niet gegrond en moet herzien worden.

In artikel 11 van het ontwerp leze men "de Minister van Landbouw" in plaats van "het Ministerie van Landbouw". Deze opmerking geldt ook voor de artikelen 12, vierde lid, 14, 15, 19, tweede lid,en 23 van het ontwerp.

In artikel 12, tweede lid, dient het woord "leraars" te worden weggelaten. Anderzijds werden in de Nederlandse versie de onderwijzers niet genoemd.

Een betere lezing voor het tweede en het derde lid van artikel 13 van het ontwerp is de volgende :

"De gediplomeerden van het normaal onderwijs moeten daarenboven een in artikel 14 bepaald diploma bezitten en tenminste gedurende vijf jaar les gegeven hebben in het landbouwonderwijs met beperkt leerplan.

.../...

De leraars der normaalleergangen in de landbouwhuishoudkunde moeten in het bezit zijn van een diploma van volledig hoger onderwijs, van regentes landbouwhuishoudkunde of van onderwijzeres, aangevuld met een in artikel 14 bepaald diploma, en vijf jaar praktijk hebben in het landbouwhuishoudonderwijs".

In deze tekst wordt rekening gehouden met de vernummering.

De in het laatste lid bepaalde afwijkingen moeten verleend worden bij een gemotiveerd ministerieel besluit, zo de Minister wil ontsnappen aan de kritiek willekeurige beslissingen te nemen. De machtsdelegatie is zeker hier niet aangewezen, te meer daar met een delegatie van handtekening kon worden volstaan.

In artikel 16 van het ontwerp is een gebrek aan overeenstemming tussen beide versies vast te stellen daar waar in het Nederlands gesproken wordt van "toestemming" en in het Frans van "autorisation".

Een vereenvoudigde lezing van artikel 17 van het ontwerp, dat artikel 16 wordt, is de volgende :

"Artikel 16.-

De erkende normaalleergangen worden ingericht volgens het bepaalde in artikel 5".

Artikel 18, tweede lid, vertoont een gebrek aan overeenstemming. In de Nederlandse versie is er sprake van "bepaalde gevallen" en in de Franse versie van "cas exceptionnels".

\+

\+ \+

Gezien de ernst van de maatregel die in artikel 19, laatste lid, wordt overwogen, zou een gemotiveerd besluit ten zeerste zijn aangewezen.

\+

\+ +

Artikel 20, tweede lid, laat niet toe het juiste bedrag van de vergoeding der juryleden vast te stellen. Volgende lezing wordt derhalve voorgesteld :

"De leden van de examencommissies voor de onder A en B vermelde leergangen worden vergoed voor ieder uur dat zij aan de werkzaamheden van de commissie deelnemen, op dezelfde grondslag als die van de lesuren".

Zoals artikel 21, tweede lid,en artikel 22, eerste lid,van het ontwerp gesteld zijn, zou de Minister over een appreciatie beschikken om al dan niet de bepaalde toelagen toe te kennen. Indien de betrokkenen op de toelagen een recht kunnen doen gelden,zou de uitdrukking "mag toegestaan worden" moeten vervangen worden door "wordt toegestaan".

Op het einde van het tweede lid van artikel 21, van het eerste lid van artikel 22 en van artikel 25 schrijve men "leerplan" in plaats van "leergang".

Doordat in artikel 24 van het ontwerp ook toelagen worden in uitzicht gesteld voor de erkende leergangen waarop de betrokkenen een recht kunnen doen gelden,zou dit artikel juister worden gelezen als volgt :

.../...

"Artikel 23.-

De Staat verleent forfaitaire werkingstoelagen aan de erkende leergangen in de landbouwkunde, tuinbouwkunde en landbouwhuishoudkunde".

\+

\+ +

Artikelen 28 en volgende van het ontwerp, die vreemd zijn aan de bepalingen gegroepeerd onder hoofdstuk II, dienen in een afzonderlijk hoofdstuk III opgenomen te worden, onder de volgende benaming "Algemene bepalingen".

In artikel 28 is het nutteloos de in werking blijvende besluiten aan te duiden. Een betere lezing van de opgeheven bepalingen is de volgende :

"Artikel 27.-

Opgeheven worden :

1° artikel 2, B, 1, 2, 3 en D, 1, 2, gewijzigd bij de koninklijk besluiten van 23 augustus 1956 en 13 november 1959, en artikel 15, eerste lid, van het koninklijk besluit van 30 juni 1933 tot bepaling der voorwaarden gesteld voor het erkennen der inrichtingen voor landbouwonderwijs; artikel 3 van hetzelfde besluit, zoals het achteraf gewijzigd werd, is opgeheven wat het naschools landbouwonderwijs betreft;

.../...

2° het koninklijk besluit van 3 november 1933 betreffende de erkenning der naschoolse landbouwcursussen;

3° het ministerieel besluit van 15 maart 1934 betreffende de inrichting der landbouwhuishoudafdelingen;

4° het koninklijk besluit van 11 maart 1937 betreffende het naschools landbouwonderwijs;

5° het koninklijk besluit van 28 augustus 1953 tot vaststelling van het bedrag van de bezoldigingen en vergoedingen verschuldigd aan het personeel van het Rijksnaschools landbouw-, tuinbouw- en landbouwhuishoudkundig onderwijs alsmede van het bedrag van de toelagen door het Rijk verleend aan het erkend naschools landbouw-, tuinbouw- en landbouwhuishoudkundig onderwijs, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 3 april 1954 ".

\+

\+ +

Met betrekking tot de Nederlandse tekst zijn overigens nog enkele opmerkingen omtrent de vorm te maken.

In artikel 8, Nederlandse tekst, leze men :

eerste lid : in totaal in een of meer ...
tweede lid : op die uitgewerkt ...
derde lid : de lessen kunnen ... gespreid worden.

In artikel 14, Nederlandse tekst, leze men "worden gespreid ...", in artikel 15 : "de leerlingen die voor de examens geslaagd zijn" en in artikel 17 : "volgens de bepalingen van artikel 6".

.../...

Artikel 19, tweede lid, stelle men als volgt in de Nederlandse tekst : "Een presentielijst en een klasdagboek, naar het model door de Minister van Landbouw voorgeschreven en voortdurend bij te houden, staan ter beschikking van deze ambtenaren".

Artikel 21, eerste lid, is te lezen als volgt : "... een persoon aanwijzen die met de secretariaatswerkzaamheden belast is".

Voor artikel 9 wordt volgende redactie aanbevolen : "Bij overgangsmaatregel zijn de bepalingen van de artikelen 20 en 25 betreffende de gewestelijke scholen van toepassing vanaf 1 januari 1961 op de voortgezette afdelingen die reeds voor het schooljaar 1960-1961 ingericht zijn".

In artikel 10 leze men : "Dit besluit ...".

OBSERVATION GENERALE.

Le projet d'arrêté royal a pour objet d'organiser un enseignement "postscolaire" agricole, horticole et ménager agricole et d'en régler le mode de subvention.

Contrairement à l'arrêté royal du 30 juin 1933 dont il prévoit l'abrogation, le projet ne définit pas la notion d'enseignement postscolaire.

L'enseignement organisé par le projet ne s'adressant plus exclusivement aux jeunes gens "âgés de 14 ans qui ont terminé leurs études primaires", la qualification "postscolaire" est inadéquate.

Il est suggéré d'adopter la dénomination "enseignement agricole à horaire réduit", inspirée de la terminologie employée dans la législation sur l'enseignement technique. Une observation similaire s'applique à la dénomination "école régionale". Le projet abandonne la distinction entre écoles temporaires et régionales, sections postscolaires,et cours normaux d'agriculture,et ne connaît plus que les écoles régionales et les cours normaux d'agriculture. La notion d'école régionale qui s'opposait aux sections postscolaires a ainsi perdu son sens primitif.

Les écoles régionales cessent du reste d'être accessibles aux élèves qui ont déjà suivi les cours d'une section postscolaire.

.../...

Les termes "école régionale" étant, par surcroît, de nature à induire en erreur, le Conseil d'Etat leur substitue dans les textes proposés ci-après, les termes "cours d'agriculture".

OBSERVATIONS PARTICULIERES.

Le projet ne porte pas d'intitulé. Le texte suivant est proposé :

"Arrêté royal réglant l'organisation de cours d'agriculture, d'horticulture et d'économie domestique rurale".

Le fondement légal du projet réside dans les articles 1er et 2 de la loi du 15 novembre 1919, modifiés par la loi du 29 juillet 1953.

Il conviendrait donc de rédiger comme suit l'alinéa 1er du préambule :

"Vu la loi du 15 novembre 1919 portant revision de la loi du 4 avril 1890 relative à l'enseignement agricole, notamment les articles 1er et 2, modifiés par la loi du 29 juillet 1953;".

La référence à l'arrêté royal du 10 août 1951 doit être supprimée, cet arrêté n'ayant réalisé qu'un simple transfert d'attributions au sein de l'exécutif.

Il est également superflu de viser l'arrêté royal du 28 août 1953, celui-ci étant abrogé par l'article 28 du projet.

.../...

Le considérant, lui aussi, peut être omis sans inconvénient.

Le but des cours d'agriculture est défini aux articles 1er, 4 et 12, alinéa 1er. Cette définition gagnerait à être donnée dans le seul article 1er, lequel, compte tenu du fait que l'enseignement agricole n'est pas organisé à l'intention exclusive des personnes ayant terminé leurs études primaires, pourrait être rédigé comme suit :

"Article 1er.-

L'enseignement agricole à horaire réduit a pour but d'organiser des cours visant :

1° à assurer une formation technique et économique en agriculture, horticulture et économie domestique rurale;

2° à former des professeurs pour donner les cours d'agriculture".

L'article 2, alinéa 2, désigne d'une manière générale les personnes qui ont compétence pour organiser l'enseignement agricole de l'Etat; ces personnes étant nommément indiquées aux articles 5 et 16, l'alinéa 2 précité est superflu.

Il en va de même pour l'alinéa 4 de l'article 2, la disposition de cet alinéa étant reprise en détail à l'article 6.

.../...

L'article 2 se réduirait en conséquence au texte ci-après :

"Article 2.-

Les cours d'agriculture sont organisés par l'Etat, les provinces, les communes ou l'initiative privée".

S'agissant de cours qui ne comportent parfois que trente heures, la dénomination "institution" ou "école" est inadéquate, d'autant plus que le projet n'emploie pas ces termes à propos des cours normaux.

L'article 3 serait mieux rédigé comme suit :

"Article 3.-

Le programme des cours d'agriculture comprend l'agriculture, l'horticulture ou l'économie domestique rurale.

Il est donné des cours normaux d'agriculture, d'horticulture et d'économie domestique rurale".

Ainsi qu'il a été observé ci-dessus, le terme "écoles régionales", employé pour intituler la première section du chapitre Ier, ne répond plus à la réalité. Mieux vaudrait lui substituer le terme "cours d'agriculture".

Le texte proposé pour l'article 1er rend superflu l'article 4 du projet.

.../...

Eu égard à l'observation faite au sujet du terme "école régionale", l'article 5 du projet, qui devient l'article 4, devrait débuter comme suit :

"Article 4.-

Les cours agricoles de l'Etat sont organisés...".

Le texte ci-après est proposé pour l'article 6 du projet, qui devient l'article 5 :

"Article 5.-

Les provinces, communes et personnes privées désireuses de bénéficier de subventions en vue de l'organisation d'un cours agricole doivent introduire leur demande auprès du Ministre de l'Agriculture au plus tard un mois avant l'ouverture du cours.

La demande doit être ... (la suite comme au projet jusqu'aux mots "... normalement au cours" inclusivement)...

Le Ministre de l'Agriculture décide de l'octroi des subventions".

Les conditions qui sont requises des professeurs sont énoncées à l'article 7 et à l'article 20 du projet. Ces articles se complètent d'ailleurs mutuellement.

D'après le fonctionnaire délégué, l'énumération des diplômes et certificats est incomplète, et il importerait que le Ministre se voie conférer un

.../...

pouvoir d'appréciation aux fins de régler les cas qui ne seraient pas prévus. D'autre part, la condition spéciale prévue par l'article 8 à l'égard des instituteurs gagnerait à être inscrite à l'article 7, dont elle formerait un paragraphe distinct. Toutes les dispositions relatives au personnel enseignant se trouveraient ainsi groupées en un seul article.

L'article 7 du projet, qui deviendrait l'article 6, se présenterait donc comme suit :

"Article 6.-

§ 1er.Les professeurs d'agriculture et d'horticulture doivent être porteurs d'un diplôme de docteur, de licencié, d'ingénieur, de pharmacien, d'ingénieur technicien, d'architecte, de gradué en sciences agronomiques, d'agrégé de l'enseignement secondaire inférieur, d'un diplôme de l'enseignement technique A2A, d'un certificat de cours normaux d'agriculture, d'horticulture ou d'économie domestique rurale ,ou d'un diplôme agréé par le Ministre de l'Agriculture.

Les professeurs d'économie domestique rurale doivent être porteurs d'un diplôme de docteur, de licencié, d'ingénieur, de pharmacien, d'agrégé de l'enseignement secondaire inférieur, de régente ménagère agricole, d'un certificat de cours normaux d'économie domestique rurale,ou d'un diplôme agréé par le Ministre de l'Agriculture.

.../...

§ 2. Des leçons pratiques dont le nombre d'heures ne peut dépasser 1/10 du nombre d'heures total du cours, peuvent être données par des ouvriers qualifiés.

§ 3. Le membre du personnel enseignant qui est instituteur ne peut donner au total pour un ou plusieurs cours, plus de cent heures de cours par année scolaire".

S'il n'est pas interdit à l'Etat d'organiser des cours pour six élèves seulement, l'article 2 de la loi du 15 novembre 1919 ne lui permet cependant pas de subventionner des cours fréquentés par moins de quinze élèves, sauf dans des "cas exceptionnels dûment justifiés". L'article 10 est dépourvu, dès lors, de fondement légal et doit être revu.

A l'article 11 du projet, il convient d'écrire "Ministre de l'Agriculture" au lieu de "Ministère de l'Agriculture". Cette observation vaut également pour les articles 12, alinéa 4, 14, 15, 19, alinéa 2, et 23 du projet.

A l'article 12, alinéa 2, il y a lieu de remplacer les mots "professeurs agréés..." par le mot "agrégés". Dans la version néerlandaise de cet alinéa il n'est pas fait mention des instituteurs.

Les alinéas 2 et 3 de l'article 13 du projet gagneraient à être rédigés comme suit :

.../...

"Les diplômés de l'enseignement normal doivent, en outre, être porteurs d'un des diplômes prévus à l'article 14 et avoir professé pendant cinq ans au moins dans l'enseignement agricole à horaire réduit.

Les professeurs des cours normaux d'économie domestique rurale doivent être porteurs d'un diplôme d'enseignement supérieur complet, de régente ménagère agricole ou d'institutrice, complété par un des diplômes prévus à l'article 14 et compter cinq années de pratique dans l'enseignement ménager agricole".

Ce texte tient compte des modifications intervenues dans le numérotage des articles.

Afin d'éviter que le Ministre n'encoure le reproche de prendre des décisions arbitraires, il est indispensable que les dérogations prévues au dernier alinéa de cet article soient accordées par un arrêté ministériel motivé. Une délégation de pouvoirs n'est certainement pas indiquée en l'espèce, d'autant plus qu'une simple délégation de signature pourrait suffire.

A l'article 16, il y a discordance entre les deux versions. Le texte néerlandais parle, en effet, de "toestemming", alors que la version française emploie le mot "autorisation".

.../...

L'article 17 du projet, qui devient l'article 16, pourrait être simplifié comme suit :

"Article 16.-

Les cours normaux agréés sont organisés conformément aux dispositions de l'article 5".

Il y a, de même, discordance entre les deux versions de l'article 18, alinéa 2 : aux termes néerlandais "bepaalde gevallen" la version française fait correspondre les termes "cas exceptionnels".

+

\+ +

En raison de la gravité de la mesure prévue à l'article 19, dernier alinéa, il serait souhaitable de prévoir qu'elle doit être infligée par voie d'arrêté motivé.

+

\+ +

Tel qu'il est rédigé, l'article 20, alinéa 2, ne permet pas de fixer le taux exact de l'indemnité accordée aux membres du jury. La rédaction suivante remédierait à cet inconvénient :

"Les membres du jury des examens des cours mentionnés aux A et B bénéficient pour chaque heure de participation aux travaux du jury d'une rémunération fixée sur la même base que celle qui est prise en considération pour les heures de cours".

.../...

Dans leur rédaction actuelle, l'article 21, alinéa 2, et l'article 22 semblent implicitement investir le Ministre du pouvoir d'apprécier si la rémunération prévue sera accordée ou non. Si les intéressés peuvent faire valoir un droit à cette rémunération, il conviendrait de remplacer l'expression "peut être accordée" par les mots "est accordée".

A la fin de l'alinéa 2 de l'article 21, de l'alinéa 1er de l'article 22 et de l'article 25, il convient d'écrire "par programme" au lieu de "par cours".

Les subventions prévues à l'article 24 pour les cours agréés étant des subventions auxquelles les intéressés seront en droit de prétendre, il serait plus correct de rédiger cet article comme suit :

"Article 23.-

L'Etat accorde des subventions de fonctionnement forfaitaires aux cours agréés d'agriculture, d'horticulture et d'économie domestique rurale".

\+

\+ \+

N'ayant rien de commun avec les autres dispositions du chapitre II, les articles 28 et suivants devraient faire l'objet d'un chapitre distinct intitulé : "Dispositions générales".

A l'article 28 il est inutile d'énumérer les arrêtés qui sont maintenus en vigueur. Cet article serait d'ailleurs mieux rédigé comme suit : .../...

"Article 27.-

Sont abrogés :

1° l'article 2, B, 1, 2, 3 et D, 1, 2, modifié par les arrêtés royaux des 23 août 1956 et 13 novembre 1959, et l'article 15, alinéa 1er, de l'arrêté royal du 30 juin 1933 établissant les conditions exigées pour l'agréation des établissements d'enseignement agricole; l'article 3 du même arrêté, tel qu'il a été modifié ultérieurement,est abrogé en tant qu'il concerne l'enseignement postscolaire agricole;

2° l'arrêté royal du 3 novembre 1933 concernant l'agréation des cours postscolaires agricoles;

3° l'arrêté ministériel du 15 mars 1934 réglementant l'organisation des sections ménagères agricoles;

4° l'arrêté royal du 11 mars 1937 relatif à l'enseignement postscolaire agricole;

5° l'arrêté royal du 28 août 1953 fixant le taux des rémunérations et indemnités dues au personnel de l'enseignement postscolaire agricole, horticole et ménager agricole de l'Etat, ainsi que le montant des subsides alloués par l'Etat à l'enseignement postscolaire agricole, horticole et ménager agricole agréé, modifié par l'arrêté royal du 3 avril 1954 ".

\+

\+ +

Pour le surplus, la version néerlandaise appelle des observations de pure forme qui figurent dans le texte néerlandais du présent avis.

De kamer was samengesteld uit

de Heren :	F. LEPAGE,	raadsheer van State,	voorzitter,
Messieurs :		conseiller d'Etat,	président,
	G. VAN BUNNEN,	raadsheren van State,	
	K. MEES,	conseillers d'Etat,	
	F. VAN GOETHEM,	bijzitters van de afdeling wetgeving,	
	G. VAN HECKE,	assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier,	griffier.
Madame :		greffier adjoint,	greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. VANDER STICHELE, substituut.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. A. VANDER STICHELE, substitut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.